

Nr 117

Av herr **Sveningsson m. fl.**, om *skyldighet att borttaga gammal taggtråd.*

(Lika lydande med motion nr 128 i Andra kammaren)

Under såväl 1968 som 1969 års riksdag har vi i motion framfört förslag om att gammal taggtråd som ligger kvar i skog och mark och som inte fyller någon uppgift skall borttagas. Denna skyldighet skulle enligt vår mening åligga markägaren eller den som i annan ordning är ansvarig för taggträden. Vi finner detta förslag så angeläget att vi anser att det på nytt bör komma under riksdagens prövning. Ansvaret för detta bortröjningsarbete bör som sagt läggas på markägaren eller när det gäller i militärt intresse utlagd taggtråd på militärförbanden.

På många håll i landet, främst i skogsbygderna, där jordbruket alltmer krymper samman och försvinner finns kvar stora mängder med taggtråd och även slättråd som inte längre fyller någon uppgift. Det är främst taggträden som vållar svåra skador på både människor och vilda djur. Hur många 100 000-tals människor är det inte som med stöd av allemansrätten vistas i skog och mark för bär- och svampplockning och för att njuta av naturen och som förorsakas skador av den onyttiga och nedfallna taggträden. Samma är förhållandet vid utövande av sport och idrott.

Utvecklingen fortgår i den riktningen att ytterligare stora arealer under de närmaste 10—15 åren kommer att tagas ur jordbrukets produktion. I allt större områden blir det kvar gammalt stängselmaterial, som med säkerhet kommer att förorsaka svåra skador för de människor som under fritid och semestertid vistas i skog och mark.

Dessa snärjen av gammal stängseltråd ligger ofta mer eller mindre dolda av löv och vegetation på marken och fungerar som lömska snaror för både människor och de vilda djuren.

Det händer ofta att jägare och andra naturvänner hittar djur i skog och mark som genom att de blivit fastsnärjda i gammal stängseltråd gått en kvalfylld och ytterst plågsam död tillmötes. Det förekommer även att djur av ren barmhärtighet omedelbart måste avlivas på grund av de skador stängselträden förorsakat dem. Obeskrivliga är de tragedier i djurvärlden som gammal övergiven taggtråd är orsak till.

Vid riksdagsbehandlingen av denna fråga tidigare har jordbrukets fack-
Bihang till riksdagens protokoll 1970. 3 saml. Nr 117—128

liga organisation RLF intagit en mycket positiv inställning, och det finns anledning att även i år referera till vad denna organisation anfört.

Riksförbundet Landsbygdens folk (RLF) har i sitt yttrande insett det angelägna i att gammal taggtråd från stängsel och andra anordningar blir borttagen. Den fortgående nedläggningen av åkrar och betesmarker ökar, ansåg denna organisation, förekomsten av mer eller mindre nedfallna och övervuxna stängsel. I första hand ansåg RLF att man borde söka att genom upplysning och propaganda förmå markägare och andra berörda att undanska taggtråd och hinder av andra slag, vilka inte längre hålls i stånd eller fyller avsedd funktion. I detta yttrande uttalades även följande som förtjänar att uppmärksammas:

Det synes RLF också angeläget att militärmyndigheter, kommuner och statliga markägare föregår med gott exempel och åtminstone rensar bort gammal taggtråd från marker, som speciellt inköpts för att tjäna som ströv- och rekreationsområden. Sannolikt torde dock därutöver krävas vissa maktmedel. RLF har därför ej något att erinra emot att bestämmelser införs, som gör det möjligt att ålägga vederbörande markägare att undanska taggtråd från inhägnader och andra hinder som ej är i bruk. Eventuell lagstiftning på området torde få samordnas med och anpassas till vad som i övrigt gäller i fråga om nedskräpning i naturen.

När det blir lagbestämmelser blir det jordbrukarna och skogsägarna som kommer att få svara för de största kostnaderna som en följd av skyldigheten att röja upp gammalt stängselmaterial i markerna. När jordbrukets fackliga organisation ansett sig kunna tillstyrka förslaget borde all tveksamhet hos riksdagen vara borta.

Vid behandlingen år 1964 av proposition med förslag till naturvårdslag avslög utskottet en motion i här berörd fråga med den motiveringen att naturvårdslagen kunde utnyttjas för bortröjning av gammal taggtråd. I yttrande över en motion vid 1968 års riksdag framhöll naturvårdsverket att det är ett välkänt faktum att såväl friluftsfolk som vilt åsamkas skador av taggtråd. Från jakt- och viltvårdssynpunkter samt från allmänna naturvårdssynpunkter är det därför enligt verket ett angeläget önskemål att nedfallen taggtråd och oanvända hägnader av sådan tråd kommer bort men även att användningen av taggtråd inskränks till det absolut nödvändiga. Verket fann det angeläget att naturvårdslagens regler i ämnet skulle komma till användning i större utsträckning än som varit fallet. I avvaktan på de resultat som kunde åstadkommas inom ramen för gällande ordning ansåg naturvårdsverket det knappast befogat att utfärda speciella lagbestämmelser i det av motionärerna angivna syftet.

Tredje lagutskottet framhöll i sitt utlåtande 1968 att naturvårdslagen och länsstyrelsernas ingripande borde mera komma till användning. Utskottet var dock inte säkert på att det blev något resultat och yttrade bl. a.:

Enligt utskottet var det dock givet att de åtgärder som står till buds med stöd av ifrågakvarande bestämmelser endast kan få begränsad räckvidd,

varför även andra vägar än de som lagen erbjuder borde väljas för att man skulle komma till rätta med den form av nedskräpning som övergiven taggtråd utgör.

I sitt utlåtande till 1969 års riksdag hyste emellertid tredje lagutskottet stora förhoppningar om att bekymren med den gamla taggtråden skulle ordnas upp med den lagstiftning som redan finns. Vidare uttalades att naturvårdsverket skulle följa frågan med uppmärksamhet och att främst kommunerna borde gripa in för att klara av saken.

Vi efterlyste redan förra året en redovisning av vad naturvårdslagen betytt i detta sammanhang, och det finns anledning återkomma till detta önskemål.

Efter alla dessa förhoppningar på olika instanser borde en redovisning nu komma att ske på ett sådant sätt att det blev klarlagt om alla förhoppningarna lett till något praktiskt resultat av betydelse eller om det bara varit en motivering till avslag på motionerna. Det bör uppmärksammas att det inte från något håll uttalats att det är onödigt och överflödigt med en uppröjning i skog och mark av det gamla stängselmaterial, främst gammal taggtråd, som vållar svåra skador både på människor och på det vilda i naturen.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till ändring av gällande lag så att skyldighet att borttaga gammal taggtråd, som inte längre fyller någon funktion, föreligger för den som är ansvarig för taggtråden.

Stockholm den 15 januari 1970

Ragnar Sveningsson (m)   *Lage Svedberg (s)*   *Lars Schött (m)*

Bo Skårman (fp)   *Thorsten Larsson (cp)*
